

Zbigniew Judycki

Fundacja Polonia Semper Fidelis

Madonna Zwycięska z Kozielska

Słowa kluczowe

Madonna Zwycięska z Kozielska, Matka Boska Kozielska, Tadeusz Adam Zieliński, Koło Religijno-Rycerskie, Kozielsk, II Korpus Polski

Streszczenie

Materiał prezentuje historię płaskorzeźby Madonny Zwycięskiej z Kozielska wykonanej przez rzeźbiarza Tadeusza Adama Zielińskiego ps. „Żbik” w obozie specjalnym NKWD w Kozielsku. Narracja uzupełniona została stenogramami nagrań dokonanych na przełomie 1992/1993 roku w Londynie, zawierających wspomnienia artysty.

Ojciec Święty Jan Paweł II, podczas uroczystej Mszy św. na krakowskich Błoniach w dniu 8 czerwca 1997 roku ukoronował płaskorzeźbę Matki Boskiej Kozielskiej koronami papieskimi.

Obraz Madonny Zwycięskiej z Kozielska ma bolesną, a zarazem piękną historię. Kult tego wizerunku zrodził się w sowieckiej niewoli. W pierwszej połowie 1940 roku, w przywiezionym do Kozielska¹ transporcie jeńców polskich, znalazła się grupa skupiona w Kole Religijno-Rycerskim, o charakterze maryjnym. Grupa ta, organizując na terenie obozu tajne nabożeństwa (traktowane przez NKWD jak ciężkie przestępstwo) odkryła w jednej ze ścian cerkwi, zamienionej na magazyn, stary obraz Matki Boskiej Żyrowieckiej, czczonej w dawnych czasach w północno-wschodniej Polsce. Obraz ten nasunął pomysł stworzenia wizerunku Matki Bożej, związanej z tragicznymi losami polskich jeńców w Kozielsku. Powstały dwa wizerunki – Michał Siemiradzki stworzył kolorowy pastel, a Tadeusz Zieliński²

---

¹ Miasto w obwodzie kałuskim Rosji, położone nad rzeką Żyzdrą, 72 km na południowy zachód od Kaługi. Pierwsze wzmianki o tej miejscowości pochodzą z 1238 r., gdy Kozielsk (nazwany w tatarskich kronikach Mol-Bugu-Sun – „Kasającym grodem”) przeciwstawił się najazdowi Tatarów, dowodzonych przez niezwykłego Batyja i bronił się blisko dwa miesiące, aż wszyscy mieszkańcy zostali wymordowani. Chcąc upamiętnić te tragiczne wydarzenia nadano miastu w czasach Rzeczypospolitej herb przedstawiający na czerwonym tle pięć czarnych krzyży na tarczach (symbolizujących pięć rodów rycerskich, które doszczętnie wyginęły w obronie grodu) i cztery krzyże złote (oznaczające cztery złupione przez Tatarów świątynie). Najbardziej znana budowla Kozielska to XVIII-wieczny monaster, Pustelnia Optyńska. Na jego terenie w latach 1939–1940 funkcjonował sowiecki obóz jeniecki dla Polaków. W obozie w Kozielsku osadzeni byli oficerowie (także podchorążowie) służby stałej i rezerwy Wojska Polskiego, wzięci do niewoli przez Związek Radziecki po zajęciu wschodnich obszarów Polski po 17 września 1939. W 1940 r. zostali oni przewiezieni do Katynia i rozstrzelani przez funkcjonariuszy Obwodowego Zarządu NKWD w Smoleńsku oraz pracowników NKWD przybyłych z Moskwy, na mocy decyzji Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940 r.. Czarne krzyże w herbie kozielskim, dane miastu na pamiątkę strasznej rzezi dokonanej przez Tatarów w XIII w., po siedmiu wiekach znowu nabrały złowrogiej wymowy.

² Tadeusz Adam Zieliński ps. Żbik, architekt wnętrz, rzeźbiarz; ur. 4 lutego 1907 w Trzebinie (woj. krakowskie), zm. 25 listopada 1993 w Londynie, syn Adama Ma-

plaskorzeźbę. Obraz Siemiradzkiego powędrował przez Kołymę do Tatiszczewa, gdzie formowała się 5. Dywizja Piechoty Kresowej, z nią, przez Rosję, Persję, Irak, do Jerozolimy, a następnie do Wielkiej Brytanii. Plaskorzeźba natomiast, przez Gruzję trafiła do Buzłuku, gdzie rezydował sztab 2. Korpusu Polskiego.

***

Twórcę wizerunku Matki Boskiej Kozielskiej, rzeźbiarza Tadeusza Zielińskiego, poznałem w 1992 roku w Londynie. Podczas wielogodzinnych rozmów udało mi się utrwalić na taśmie magnetofonowej jego wspomnienia z pobytu na „niehumanitarnej ziemi” i prawdziwą historię powstania plaskorzeźby Obozowej Madonny. Oto fragmenty relacji podporucznika Zielińskiego z obozu w Kozielsku:

W piekielnych warunkach jenieckiego obozu w Kozielsku, żadna inicjatywa ludzka nie miała szans. Inicjatywa powstania obrazu Matki Boskiej Zwycięskiej – później zwanej Kozielską – mogła być tylko z nieba. Dzisiaj,

---

cieja i Marty z domu Stanko. Absolwent Szkoły Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego w Krakowie. Projektant mebli dla czasopisma „Meblostyl” w Krakowie 1935; kierownik stolarni w Szkole Rzemiosł w Zawichoście k. Sandomierza 1936; dyrektor fabryki i szkoły stolarskiej w Kostopolu na Wołyniu 1937–1938. W 1940 aresztowany przez NKWD i osadzony w obozie w Kozielsku, gdzie potajemnie wykonał słynną plaskorzeźbę Matki Boskiej Zwycięskiej (Kozielskiej), którą w 1943 przekazał w darze Armii Polskiej na Wschodzie. Po demobilizacji osiedlił się w Wielkiej Brytanii. Wynalazca nowego materiału do plaskorzeźb architektonicznych z możliwością stosowania we wszystkich kolorach (pierwszy raz zastosowanego w 1961 do plaskorzeźb 14 stacji drogi krzyżowej podczas przebudowy polskiego kościoła pw. św. Andrzeja Boboli w Londynie). Autor licznych rzeźb (szczególnie sakralnych): III i IV stacja drogi krzyżowej w Jerozolimie (pierwsza nagroda w konkursie na projekt), 1946, *Szopka Betlejemska* w kościele Lourdes Acton Town w Londynie 1952, aluminiowa 3-metrowa rzeźba *Chrystusa Króla* w kościele polskim pw. św. Andrzeja Boboli w Londynie 1961, *Madonna Fatimska* w kościele oo. Karmelitów w Birmingham 1962, popiersie Jana Pawła II 1979, *Matka Boska Kozielska* (ceramika) w Bazylice Zmartwychwstania w Nazarecie 1982, kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej w Carfin (Szkocja) 1983. Uczestnik licznych międzynarodowych wystaw rzeźbiarskich. Członek zrzeszenia Polskich Artystów Plastyków w Wielkiej Brytanii 1950–1993.

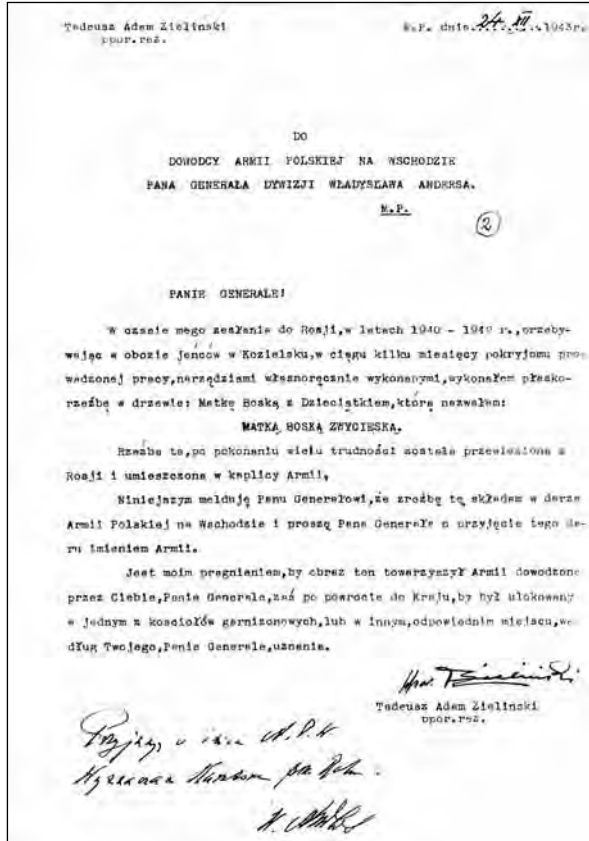
Tadeusz Zieliński

kiedy minęło pół wieku, wiele szczegółów z mojego życia świadczy o tym, że byłem prowadzony przez nieznaną mi siłę. Wiem jednak z historii, że kiedy powstaje rzecz nowa w niezmiernie trudnych warunkach, a do tego nacechowana siłą Opatrzności, to zaraz zjawiają się amatorzy i spekulanci, by dla swoich potrzeb zmienić fakty. Tak też było z moją płaskorzeźbą. Wiele bzdur na ten temat rozpowszechniła propaganda Tadeusza Bireckiego, samozwańczego sekretarza Koła Rycerzy Religijnych. Ten był komisarz Policji Państwowej z XVI Okręgu Wileńskiego, gdzie był dyktatorem, próbował się tak samo zachowywać w kozielskim obozie jenieckim. Któregoś dnia przyniósł mi lipową deskę z rozbitego ołtarza prawosławnego i zasugerował bym wyrzeźbił portret św. Tadeusza. Ja z miejsca wiedziałem, że to będzie rzeźba przedstawiająca Madonnę Zwycięską o dużych reminiscencjach Ostrobramskiej, którą pierwszy raz w oryginale widziałem na krótko przed wybuchem wojny. Bo taka nam była potrzeba, by pośrednio przez Jej wizerunek prosić Ją o ratunek.

Tadeusz Birecki, kiedy dowiedział się, że na dostarczonej desce nie będzie wizerunku św. Tadeusza, tylko Madonna, zwrócił się do kapitana Mikołaja Arciszewskiego³ z prośbą o wykona-

---

³ Mikołaj Arciszewski (1908–1943), rysownik, dziennikarz, kapitan WP. W czasie kampanii wrześniowej uczestniczył w obronie Warszawy. Po kapitulacji uniknął niemieckiej niewoli i przedostał się na Litwę, a następnie do Związku Radzieckiego. Tam został jednym z inicjatorów *Memoriału do Naczelnego Dowództwa Armii Czerwonej* z propozycją udziału internowanych oficerów polskich we wspólnej walce z Niemcami. Został wraz z grupą

Facsimile listu Tadeusza Zielińskiego do gen. Władysława Andersa

nie szkicu. Arciszewski, który malował w obozie karty do gry, karykatury i obrazki pornograficzne, był tą propozycją bardzo zaskoczony. Szkic jednak wykonał i Birecki przekazał go Tade-

polskich oficerów i żołnierzy internowany na Litwie, a po zajęciu Litwy, Łotwy i Estonii przez ZSRR w lipcu 1940 został osadzony w obozie w Kozielsku. Arciszewski deklarował chęć czynnej walki z III Rzeszą, po układzie Sikorski – Majski nie wstąpił do armii Andersa, tylko wybrał drogę współpracy z ZSRR. W nocy 17 sierpnia 1941 jako skoczek spadochronowy został zrzucony wraz z grupą dywersyjną w powiecie piotrkowskim. Po przedostaniu się do Warszawy nawiązał łączność z Rosjanami i zorganizował sieć wywiadowczą. Przebywając na kwaterze w Józefowie, został ujęty przez Niemców 25 lipca 1942 po walce, w której został ranny. Będąc więźniem Pawiaka nikogo nie wydał, został zamordowany 11 maja 1943; Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Miko%C5%82aj_Arciszewski, [dostęp: 1.07.2018].

uszowi Zielińskiemu. Nie ma on jednak nic wspólnego z płaskorzeźbą. Sam Arciszewski często przychodził do izby w 7. bloku, gdzie mieszkał Zieliński. Odwiedzał tam polskich lotników i godzinami zabawiał ich rozmową. Nikt nie przypuszczał, że był współpracownikiem NKWD, mającym za zadanie zwerbowanie lotników do służby u bolszewików. W sierpniu 1941 stanął na czele grupy sabotażowej zrzuconej na teren Polski. Schwytyany przez Niemców został rozstrzelany.

W obozie jenieckim w Kozielsku – kontynuuje swoje wspomnienia Tadeusz Zieliński – była pracownia, gdzie zakonnicy przed rewolucją malowali ikony. Tam NKWD zapędziło artystów, żeby między innymi malowali afisze z portretami Stalina. Byłem między nimi. Któregoś dnia jeden z sowieckich oficerów politycznych zapytał mnie co potrzebuję, żeby zrobić mu „kawiorczyk”, czyli kilimek na ścianę. Pomyślałem, że można w tym momencie wytargować coś do jedzenia. Powiedziałem więc, że potrzebny jest mi worek, litr spirytusu i 12 jajek na specjalną zaprawę do temperowej techniki. Kilimek na worku namalowałem. A on przyniósł jeszcze raz ten sam materiał, bo chciał mieć drugi. Artyści tymczasem mieli wielkie święto – sadzone jajka i wódkę. Wracając jednak do rzeźby... Kiedy byłem w połowie pracy, nakrył mnie oficer polityczny. Popatrzył na wyłaniający się wizerunek Madonny i powiedział „Zieliński nie nada” i poszedł. Oczywiście, po jego wyjściu spakowałem się, gdyż nawet za mniejsze przewinienie kolidy byli zabierani i więcej już nie wracali. Minęła jednak godzina i nie pojawili się spodziewani bojcy z karabinami. W nocy przypomniałem sobie, że to był ten oficer od kilimków i zrobiło mi się trochę źzej.

Samo wykonanie płaskorzeźby trwało kilka tygodni. Przed tym jednak dużo czasu musiałem poświęcić na zrobienie kilku dłuć. W starych kuźniach znalazłem stalowe pręty i sztabki. Wyklepałem z nich odpowiednie dłućta, które następnie udało mi się zahartować w warsztacie, gdzie naprawiano prycze. Stal tych drutów była nadzwyczajna.

Tajemniczym elementem płaskorzeźby była prośba-modlitwa „Tak nas przywrócisz cudem na Ojczyzny łono”, której treść, wygrawerowaną na małej deszczulce autor ukrył we wnętrzu dzieła. Tragiczny los Ojczyzny i niezachwiana wiara w ostateczne zwycięstwo zrodziły wizję Matki Boskiej Zwycięskiej, nie

malowanej, ale rzeźbionej na desce z rozbitego ołtarza prawosławnej cerkwi, która od wieków przesiąkła modlitwą.

W kilka miesięcy po powstaniu płaskorzeźby sytuacja wojenna niespodziewanie się zmieniła. Ale w tym samym czasie kilka tysięcy jeńców polskich z Kozielska jechało już bydłocymi wagonami w kierunku Katynia. Razem z nimi obraz Madonny Zwycięskiej, jako drugie dno od walizki. Transport zatrzymał się w Gрязowcu, gdzie nastąpiła „amnestia”.

W dniu 24 grudnia 1943 roku podporucznik Tadeusz Zieliński ofiarował płaskorzeźbę Matki Boskiej Kozielskiej tworzącej się Armii Polskiej, przekazując ją na ręce generała Władysława Andersa.

Po tym fakcie – kontynuuje wspomnienia twórca płaskorzeźby – Tadeusz Birecki oświadczył mi, że będę zniszczony razem z moim obrazem, a Koło Rycerzy Religijnych wykona dla siebie podobny wizerunek. Rozzuchwalony Birecki, mając do pomocy Tadeusza Terleckiego i Michała Siemiradzkiego, zrobił początkiem 1944 roku, w trzech wersjach, obraz Matki Boskiej Kozielskiej, dorabiając do niego historię. Jeden z nich był zawieszony do Piusa XII, który nie wiedząc, że to był falsyfikat udekorował obraz wstęgą i orderem. Na podstawie różnych oszustw wydano w 1986 roku książkę w języku włoskim, w której napisano, że twórcą Madonny Kozielskiej był Mikołaj Arciszewski.

Moją płaskorzeźbą zajął się pułkownik Adam Kosiba⁴. Potem jej opiekunem był szef duszpasterstwa 5. Dywizji Kresowej ksiądz pułkownik Wiktor

---

⁴ Adam Antoni Kosiba (1893–1966) pułkownik intendent WP, działacz katolicki. W czasie kampanii wrześniowej 1939 roku był szefem intendencji Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew”. Po agresji ZSRR na Polskę z 17 września 1939 został internowany na Litwie, następnie osadzony w obozie w Kozielsku, od 2 lipca 1940 w obozie jenieckim NKWD w Gрязowcu. Po podpisaniu układu Sikorski – Majski z 3 lipca 1941, wraz z innymi polskimi żołnierzami odzyskał wolność, przyjęty do formowanych Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR gen. dyw. Władysława Andersa został szefem intendencji w dowództwie tej armii. Pułkownik Kosiba potajemnie przewiózł z Kozielska do Gрязowca obraz Matki Bożej Kozielskiej, a następnie transportował go w ramach armii polskiej. Wraz z wojskami przeszedł przez Bliski Wschód, zostając oficerem Polskich Sił Zbrojnych, w ramach których od 1943 pełnił funkcję szefa służby pieniężnej, Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Adam_Kosiba, [dostęp: 1.07.2018].

Judycki⁵, który w uczciwy sposób sprawował swoją funkcję, czego nie można powiedzieć o jego następcach. W 1958 roku wrogo nastawiony do płaskorzeźby konserwator T. Terlecki zamiast pęknięcia sowieckiej farby wzmocnić i uzupełnić, by zachować gamę kolorystyczną, zdrapał je i usunął raz na zawsze. Następnie nałożył grubą warstwę farby techniką temperową. Zalał przez to wszystkie drobne cięcia w drzewie, przez co płaskorzeźba straciła ostrość i swój dawny charakter.

Ofiarowana przez Tadeusza Zielińskiego Madonna Kozielska stała się patronką II Korpusu Polskiego, towarzysząc mu na szlaku od Iranu do Włoch, krzepiąc wiarę i nadzieję wśród żołnierzy, dając im wolę zwycięstwa na bojowym szlaku. Po bitwie pod Monte Cassino została przewieziona do Wielkiej Brytanii. Od 1963 roku znajduje się w polskim kościele pw. św. Andrzeja Boboli w Londynie. W Polsce kopia płaskorzeźby z Kozielska, reprodukowana w formie powstańczej ulotki, pojawiła się po raz pierwszy podczas powstania warszawskiego, prawdopodobnie przywieziona przez któregoś z „cichociemnych”, przerzuconych do kraju latem 1944 roku.

Na zakończenie warto jeszcze wspomnieć, że Madonna Kozielska miała być pokazana w 1950 roku na Międzynarodowej Wystawie Sztuki Sakralnej w Watykanie. Dlaczego do tego nie

---

⁵ Wiktor Judycki (1905–1955), kapłan archidiecezji wileńskiej, pułkownik WP. Kapelan wojskowy 3. Szpitala Okręgowego w Grodnie 1939; kapelan Podlaskiej Brygady Kawalerii 1939. W dniu 24 września, po wkroczeniu wojsk sowieckich, z częścią żołnierzy Brygady przekroczył granicę i został internowany na Litwie. Po zajęciu Litwy przez wojska sowieckie osadzony w obozie w Kozielsku, a następnie w Griażowcu. Mimo zakazów NKWD i grożących konsekwencji, pełnił w obozach obowiązki duszpasterskie. Był szerzycielem czci, opiekunem i strażnikiem płaskorzeźby Matki Boskiej Kozielskiej. Zwolniony z obozu wstąpił do Armii Polskiej w ZSRR. Kapelan 5. Pułku Artylerii Ciężkiej w Tatiszczewie 1941–1942; kapelan Komendy Obwodu Ewakuacyjnego nr 1 1942; zastępca proboszcza 3. Dywizji Strzelców Karpackich 1942–1943; proboszcz 5. Kresowej Dywizji Piechoty II Korpusu Polskiego (jako kapelan tej dywizji brał udział w kampanii włoskiej i uczestniczył, m.in. w walkach o Monte Cassino, Ankonę i Bolonię). Po demobilizacji przybył do Wielkiej Brytanii. Uehonorowany przez abp. J. Gawlinę przywilejem noszenia rokiety i mantoletu. Odznaczenia: Order Virtuti Militari (V), Krzyż Walecznych (2x), Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami (3x), Krzyż Monte Cassino, Złoty Krzyż Biskupa Polowego, Croce al Valor Militare.

Szkic Matki Boskiej Kozielskiej wykonany przez Tadeusza Zielińskiego dla Zbigniewa Judyckiego.

doszło opowiedział mi podczas naszej ostatniej rozmowy, w lipcu 1993 roku (zmarł cztery miesiące później) Tadeusz Zieliński:

Końcem 1949 roku, będąc w Rzymie spotkałem się z arcybiskupem Józefem Gawliną, który powiedział do mnie „Przywieziesz swój obraz na wystawę do Watykanu. Obraz, jak wiesz, jest w angielskim kościele Brompton Oratory w Londynie. Opiekunem obrazu jest ksiądz prałat Włodzimierz Cieński⁶.

⁶ Włodzimierz Mikołaj Cieński (1897–1983), ksiądz katolicki, naczelny kapelan Armii Polskiej w ZSRR, szef Duszpasterstwa Katolickiego, dziekan II Korpusu Polskiego, kapelan armii Andersa. Od 1939 przez rok był proboszczem kościoła św. Marii Magdaleny we Lwowie. W czasie pierwszej okupacji sowieckiej Lwowa był żołnierzem ZWZ. 17 kwietnia 1940 został aresztowany przez NKWD na plebanii kościoła św. Marii Magdaleny. Został uwięziony początkowo na Zamarstynowie, później w więzieniu Le-

Powiedz mu, że to jest mój rozkaz”. Rozkaz arcybiskupa Gawliny powtórzyłem, ale prałat Cieński oświadczył mi, że obrazu nie wyda, bo jest jego osobistą własnością. Nie chciał więcej ze mną rozmawiać, więc odszedłem zdruzgotany, myśląc że prałat postradał zmysły. Później przypomniałem sobie pewien epizod. Otóż podczas mojego pobytu w Egipcie, któregoś dnia przyszedł do mnie żołnierz meldując, że jest od księdza Cieńskiego i przynosi 11 funtów angielskich za obraz Matki Boskiej Kozielskiej. Powiedziałem, że obrazu nie mogę sprzedać, gdyż podarowałem go Armii Polskiej. Żołnierz prawdopodobnie zabrał pieniądze dla siebie, a ksiądz prałat myślał, że obraz kupił. Jednakże, kiedy się arcybiskup Gawlina o tym dowiedział (a ze starym Ślązakiem nie było żartów) ksiądz Cieński przestał być opiekunem obrazu i znalazł się w karnym klasztorze trapistów we Francji, w którym przebywał do końca życia.

Powracając do mojego ostatniego spotkania z twórcą Obozowej Madonny, pozwoliłem sobie zapytać mistrza, czy nie zechciałby kiedyś, w wolnej chwili naszkicować specjalnie dla mnie wizerunek Matki Boskiej Kozielskiej. Tadeusz Zieliński milczeniem zbył moją prośbę. Po tygodniu przysłał mi pocztą miłą pamiątkę z naszego spotkania. Był to własnoręcznie wykonany rysunek Obozowej Madonny, opatrzony ujmującą dedykacją. Od tej chwili szkic ten towarzyszy mi stale w moim życiu. Najpierw przez wiele lat podczas emigracyjnego pobytu we Francji, a obecnie wisi nad moim biurkiem w warszawskim mieszkaniu.

Zbigniew Judycki

---

fortowo w Moskwie. Po wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej został zwolniony z więzienia 2 września 1941. W pięć dni po zwolnieniu (7 września 1941), ubrany w mundur stylizowany na mundur polskiej armii odprawił w Moskwie mszę na tzw. małej Łubiance, którą z okien dużej Łubianki obserwowali zarówno więźniowie, jak i zdumieni strażnicy oraz żołnierze NKWD. Msza została odprawiona dla garstki oficerów formującej się wówczas (po podpisaniu traktatu Sikorski – Majski) polskiej armii generała Andersa w ZSRR. Ksiądz Cieński wraz z armią Andersa opuścił ZSRR, walczył w Afryce, Włoszech, Francji. Po zakończeniu wojny pozostał na emigracji. Został odznaczony Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Złotą Honorową Odznaką Koła Lwowian w Londynie. Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Włodzimierz_Cieński, [dostęp: 1.07.2018].

Zbigniew Judycki

Polonia Semper Fidelis Foundation [Fundacja Polonia Semper Fidelis]

Madonna della Vittoria in Kozielsk

Key words

Madonna della Vittoria of Kozielsk, Mother of God of Kozielsk, Tadeusz Adam Zieliński, The Religious and Knightly Circle [Koło Religijno-Rycerskie], Kozielsk, II Corps (Poland)

Summary

The material presents the story of a bas-relief of Madonna della Vittoria of Kozielsk, made by the sculptor Tadeusz Adam Zieliński, nick "Żbik" ["Wildcat"] in the special NKVD camp in Kozielsk. The narrative was supplemented by transcripts of recordings, made at the turn of 1992/1993 in London, containing memoirs of the artist.

Збигнев Юдыцкий

Фонд Полония Semper Fidelis

Мадонна Победоносная из Козельска

Ключевые слова

Мадонна Победоносная из Козельска, Святая Богородица Козельска, Тадеуш Адам Зелинский, Религиозно-Рыцарское братство, Козельск, 2-й польский корпус

Краткое содержание

В материале представлена история барельефа Мадонны Победоносной из Козельска, выполненного скульптором Тадеушем Адамом Зелинским, постскриптум "Жбик", в спецлагере НКВД в Козельске. Повествование дополнено стенограммами записей, сделанных на рубеже 1992/1993 годов в Лондоне, которые содержат воспоминания художника.

Zbigniew Judycki

Die Polonia Semper Fidelis - Stiftung

Die Madonna vom Siege aus Kozielsk

Schlüsselwörter

Die Madonna vom Siege aus Kozielsk, Muttergottes von Kozielsk, Tadeusz Adam Ziełiński, Religions- und Ritterkreis, Kozielsk, II. Korps Polen

Zusammenfassung

Das Material zeigt die Geschichte eines Reliefs der Madonna vom Siege aus Kozielsk vom Bildhauer Tadeusz Adam Ziełiński, pseud. „Żbik“ im speziellen NKWD-Lager in Kozielsk. Ergänzend wurden Transkripte von Aufnahmen aus der Jahreswende 1992/1993 in London veröffentlicht, die die Memoiren des Künstlers enthalten